Parašė Vilija BUDRIKIENĖ, Skirmantė PAPLAUSKIENĖ
Penktadienis, 10 Birželis 2011 19:51

Į Nemuno deltos regioninio parko (NDRP) vandens telkinius meškerioti išsiruošę mėgėjai nuo rugpjūčio pradžios pakeliui už grynuosius nusipirkti licencijų jau nebegali. Nei degalinėse, nei žūklės įrankių parduotuvėse Klaipėdoje, Šilutėje, Kintuose ir Rusnėje, įprastose licencijų platinimo vietose, jų nebegauna - NDRP su privačiais licencijų platintojais sutartis nutraukė. Licencijas meškeriotojai nuo rugpjūčio 1-osios gali įsigyti tik darbo dienomis ir darbo valandomis valstybinėse gamtos apsaugos sistemos įstaigose. Tokia tvarka sukėlė didelį žvejų mėgėjų pasipiktinimą, kuris atsigręžė prieš niekuo dėtus buvusius licencijų platintojus. Tačiau būtų teisingiau, jei tie, kurie burnoja prieš naująją tvarką ir NDRP, savo nepasitenkinimą reikštų Aplinkos ministerijai.

Ministerija nebeskiria pinigų

Žinoma, biurokratizuota licencijų platinimo tvarka laisvalaikį su meškere leidžiantiems prie Nemuno ar jo intakų nedžiugina: vakarop, nekalbant jau apie šeštadienius ir sekmadienius, jie randa uždarytas visas valdiškų kabinetų ir bankų duris.

Nemuno deltos regioninis parkas atsisakė privačių platintojų paslaugų iš bėdos, nes kiekvienam iš jų liko skolingas tūkstančius litų. Nors su licencijų platinimo konkurso laimėtojais sutartys sudarytos metams ir įsipareigota už kiekvieną parduotą 5 litų vertės licenciją mokėti 50 proc. komisinius, bet nuo gegužės mėnesio užmokesčiui už darbą Aplinkos ministerija nebeskiria pinigų.

Todėl privatūs platintojai, kelis mėnesius dirbę be atlygio, nuo rugpjūčio 1 dienos atsisakė platinti licencijas.

Operatoriams gerklės paskaudo

“Žvejai keikia net susiriesdami - ir naująją tvarką, ir ministeriją, ir patį ministrą. Jie sako, jog tai dar vienas įrodymas, kad mūsų šalyje viskas daroma ne žmogaus patogumui, o priešingai - kad tik jam blogiau būtų”, - neslėpė iki šiol licencijas platinusios Z.Gaidelio individualios įmonės savininkas rusniškis Zigmas Gaidelis.

Anot rusniškio, daug žvejų į pamarį atvyksta iš Rusijos, Latvijos, Lenkijos, Vokietijos, tad nenuostabu, kad šie nebūna net girdėję apie tokius pasikeitimus. O ir kaip galėtų girdėti? Tad jie ir tebeplūsta į senąsias licencijų platinimo vietas. Neretas tikina turįs pinigų tiek, kiek reikia, ir sako, jog sumokėsiąs už tą licenciją ir dvigubai, ir trigubai - kad tik leistų jam ramiai žvejoti. Svečiai negali suprasti, kad tie pinigai čia niekam nereikalingi.

Tačiau nei Z.Gaidelis, nei jo degalinės Rusnėje operatoriai jau nieko negali pakeisti.

“Operatoriai guodžiasi, kad jiems jau ir gerklės paskaudo bekartojant tą patį per tą patį - kad licencijų nebus”, - sakė verslininkas iš Rusnės.
Ar būta pelno iš tokio papildomo verslo? Anot Z.Gaidelio, pelnas buvęs tik toks, kad degalinėn licencijų atvažiavę žvejai kartu pirkdavo ir dar ko nors.

Tvarka tik nuodija laisvalaikį
Antrą savaitę žvejų liejamą pyktį turi kentėti ir Gražina Bagočiūnienė, pakelėje į Rusnę turinti sodybą. Ji iškabą, kurioje skelbė apie licencijų pardavimą, užklijavo juoda plėvele, prisegė informaciją apie licencijų įsigijimo naująją tvarką ir jų įsigijimo vietas, tačiau kasdien nuo pat paryčių sulaukia pasipiktinusių žvejų ir turi aiškinti, kad niekuo padėti negali. “Suprantu žvejus - jie nori žvejoti ne tada, kai bankininkai ar gamtosaugininkai išsimiegos ir ateis į darbą, o nuo šešių valandų ryto, todėl ir teisinuosi, tarsi pati kalta dėl tokių nesąmonių būčiau ...”, - apmaudo neslėpė moteris.
Papildomai samdyti žmogų, kuris atlaikytų žvejų priekaištus ir jiems paaiškintų nesuvokiamus ministerijos sprendimus, verslininko Kazimiero Ruzgo prašė ir jo degalinės operatoriai.
Degalinėje įsigyti licenciją žvejams buvo labai patogu: baigiantis darbo savaitei, žmogus susiruošdavo į Pamarį žvejoti, iš tolimesnių miestų Šilutę pasiekdavo apie 20-22 valandą, degalinėje nusipirkdavo parą galiojančią licenciją ir iki kitos dienos vakaro galėdavo žvejoti. Nemažai žvejų atvykdavo paryčiui - apie 4-5 valandą nakties. Ir jie neturėdavo problemų įsigyti licenciją.
Dabar žvejui reikia apsišarvuoti kantrybe ir sulaukti ryto, tada susirasti banką, sumokėti 5 litus už licenciją, beveik antra tiek - už banko paslaugas. Tada važiuoti ieškoti gamtosaugos institucijų: Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Gyvosios gamtos apsaugos inspekcijos, esančios už ligoninės, Tulpių g. 10, Šilutėje, arba Rusnėje, Pakalnės kaime, esančios NDRP direkcijos. Aišku, pietų metu ir po 17 valandos (penktadienį - po 16 val.) šių įstaigų darbuotojų rasti irgi nebepavyks.
Tokia tvarka šimtams žmonių sugadino laisvadienius, planuotus ramiai praleisti gamtoje.

Ministerija moka šiukšlių vežėjams
A.Ruzgas sakė, kad pernai ministerija buvo leidusi platintojams imti pinigus ne tik už licencijas, bet ir papildomą mokestį. Platintojai imdavo papildomai 5 litus, už surinktus pinigus jie turėjo tvarkyti priskirtas upių pakrantes (pavyzdžiui, Z.Gaidelio įmonė už iš žvejų surinktus pinigus pernai tvarkė 39 km upių pakrančių), sumokėti mokesčius valstybei, šiek tiek likdavo ir uždarbio. Akivaizdu, kad Aplinkos ministerija išlaidų nei dėl aplinkos tvarkymo, nei dėl licencijų platinimo iki šių metų neturėjo.
“Kelis kartus per mėnesį siųsdavau brigadą pakrantėse rinkti šiukšles. Manau, darėme naudingą darbą, ir ministerijai tai nekainavo. Dabar ji turi surasti pinigų apmokėti už gamtos švarinimą tą darbą atliekančiai įmonei, - apie dar vieną “naudingą” sprendimą pasakoja K.Ruzgas.
Valdininkai teigia, kad liccencijų platinimo tvarka pakeista todėl, kad žvejai pradėjo skųstis ministerijai, jog platintojai ima per didelį užmokestį sau. Užuot apribojusi platintojų uždarbį, ministerija iš viso uždraudė jį imti ir ėmėsi pati išlaidauti: iš savo biudžeto moka ir platintojams, ir aplinkos tvarkymo įmonei. Šiemet rajone aplinkos tvarkymas patikėtas įmonei UAB “Ecoservice”, kuri yra laimėjusi konkursą. Jai už paslaugas mokama iš Gamtos rėmimo fondo.

Imti mokestį leidžia tik bankams

Licencijų platintojai ir dabar patys galėtų gauti uždarbį už savo paslaugas, neprašydami ministerijos malonės. K.Ruzgas ne kartą ministerijos darbuotojams įrodinėjo elementarią tiesą: parduodamas licenciją žvejui, jo įmonės operatorius suteikia tas pačias paslaugas kaip ir bankininkas: priima pinigus, išspausdina licenciją, tik kažkodėl bankai gali už savo paslaugas imti pinigus (kai kur - net iki 4 litų už vieną priimtą įmoką), o licencijų platintojams tai draudžiama.
Platintojai turi teisę tik surinkti licencijos mokesčius, visą sumą pervesti valstybei ir lieka laukti valstybės apmokėjimo už savo darbą. Nuo balandžio ministerija K.Ruzgo įmonei liko skolinga apie 20 tūkstančių litų.
Verslininkas ne kartą prašė valdininkų leisti imti analogišką bankams mokestį už licencijų pardavimą, juo labiau, kad žvejai nedvejodami sutinka už tai mokėti. Bet į siūlymus niekas neatsižvelgė, platintojams užsidirbti neleido ir dabar įvedė tūkstančius žvejų į neviltį varančią tvarką.

Platintojai dirbo skolon
NDRP duomenimis, pernai parduota 75 000 mėgėjiškos žvejybos licencijų, iš jų privatūs platintojai išplatino 57 000 licencijų.
Tačiau Aplinkos ministerija savo biudžete numatė platintojams skirti tik 60 tūkst. litų.
Tuos pinigus platintojai užsidirbo per pirmuosius šių metų mėnesius, nes šiemet meškeriotojams susidarė ypač palankios sąlygos žvejoti: jau nuo kovo nebebuvo ledo. Šiltą ir ankstyvą pavasarį meškeriotojų antplūdis į pamarį buvo toks didelis, kad per pusmetį licencijų išplatinta net 39 000. Tad užmokesčiui už darbą skirti pinigai baigėsi pavasarį. Platintojai dirbo skolon gegužę, birželį ir liepą, tikėdamiesi, kad parkas laikysis sutarties ir sumokės.
Neseniai direkcija gavo pranešimą iš ministerijos, kad daugiau pinigų nebus - tie 60 tūkst. litų buvo skirti visiems metams.

Aptarnauja įpykusius žvejus
Tad dabar tie dešimtys tūkstančių žvejų mėgėjų, kurie iki šiol licencijas jiems patogiu metu įsigydavo visą parą dirbančiose degalinėse ir žvejybos reikmenų parduotuvėse, plūsta į Gyvosios gamtos apsaugos inspekciją ir sunkiai randamą NDRP direkciją.
Šių įstaigų darbuotojai dabar irgi patiria stresą, nes be savo įprastų darbų turi aptarnauti šimtus žvejų. Inspekcijai ir direkcijai nei lėšų, nei naujų etatų šiam darbui niekas neskiria.
Atokiame Pakalnės kaime įsikūrusioje NDRP per savaitę apsilankė apie 30 žvejų, atvykusių įsigyti licencijų. Gyvosios gamtos apsaugos inspekcijoje vien praėjusį ketvirtadienį išrašyta 100 licencijų. Inspekcijos darbuotojai neslepia, kad vienas iš jų tiesioginio darbo turi atsisakyti - tenka nuo ryto iki vakaro aptarnauti įpykusius žvejus. “Anksčiau būdavo dienų ar net savaičių, kai čia neužsukdavo nė vienas žvejas - visi licencijas nusipirkdavo pas platintojus, dabar darbo padaugėjo keliasdešimt kartų”, - sakė inspektoriai.
Jie žvejams turi patarimą, kaip tausoti savo nervus - įsigyti licencijas iš anksto (galbūt - savo miestų Gyvosios gamtos inspekcijose), numačius, kokiomis dienomis atvyks į Pamarį žvejoti. Juk ant licencijų pažymima pasirinkta žvejoti diena.
Beje, inspektorius džiugina žvejų pareigingumas ir atsakomybės jausmas: nors licencijų įsigijimo tvarka labai nepatogi, brakonieriaujančių žvejų mėgėjų inspektoriai neaptiko daugiau nei ankstesniais mėnesiais.

Bus nauja tvarka

Parašė Vilija BUDRIKIENĖ, Skirmantė PAPLAUSKIENĖ
Penktadienis, 10 Birželis 2011 19:51

Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamento Gamtos išteklių skyriaus vedėjas Vilmantas Graičiūnas patvirtino jau girdėtą faktą - nėra pinigų. Pasak vedėjo, ministerija sutiktų mokėti platintojams po 1,50 lito, tačiau pastarieji už tokius komisinius dirbti nesutinka.
Vedėjas pritarė, kad įsigyti licencijas išties yra sudėtinga, ir pastebėjo, jog tokia tvarka gal šiek tiek riboja žvejų kiekį pamaryje.
Anot V.Graičiūno, ministerijoje jau svarstoma nauja tvarka. Gali būti, jog netrukus licencijų bus visai atsisakyta. Žvejai įsigytų leidimą už 11 litų, su kuriuo galėtų žvejoti visus metus. Kada tai bus - dar neaišku.

Šilutės naujienos